

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«БІЗНЕС-ПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітня програма / спеціалізація – «Бізнес-економіка»
Статус дисципліни – обов'язкова

Викладач – Левковець Олена Миколаївна,
кандидатка економічних наук, доцентка

12 червня 2020 р.

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Бізнес-проектний аналіз» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 9 с.

Розробник

Левковець Олена Миколаївна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії,
докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко Л. С. Шевченко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Бізнес-проектний аналіз
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова, належить до циклу навчальних дисциплін спеціальної фахової підготовки.
Викладач	Левковець Олена Миколаївна, к.е.н., доцентка кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого.
Контактний телефон	+38 057 704 92 58
E-mail	econom_theory@ukr.net
Консультації	Центральний корпус НЮУ, ауд. 225, за розкладом кафедри.

Анотація навчальної дисципліни

Вивчаються зміст, закономірності, передумови ефективної проектної діяльності сучасних бізнес-структур. Висвітлюється специфіка бізнес-проекту як об'єкту аналізу: цілі, параметри, учасники, стадії проектного циклу, види проектів. Розкриваються концепція, методологія, принципи, алгоритм бізнес-проектного аналізу. Досліджуються зміст і завдання проектного аналізу на етапах передінвестиційної підготовки та реалізації (моніторингу) проекту. Розглядаються формальні та неформальні критерії обґрунтування проектних рішень, вибору проектних альтернатив. Опрацьовуються сучасні методи оцінювання ефективності та ризиків бізнес-проектів різних видів, інструментарій фінансування та структурування проектних угод. Особлива увага приділяється питанням передінвестиційної підготовки проектів. Послідовно розкриваються зміст, методи, процедури бізнес-проектного аналізу за основними функціональними напрямками: маркетинговий, технічний, екологічний, інституційний, соціальний, фінансовий, економічний аналіз. Вивчається специфічний інструментарій проектного аналізу, призначений для розв'язання завдань управління змістом, часом, вартістю проекту на різних стадіях проектного циклу. Розкриваються методи і процедури моніторингу та оптимізації параметрів бізнес-проекту.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових поглядів на зміст і методологію бізнес-проектного аналізу, базових умінь і навичок підготовки та обґрунтування проектних рішень в умовах обмеженості ресурсів, невизначеності та ризику.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо концепції, методів, технологій комплексного аналізу бізнес-проекту;
- оволодіння науковими підходами та інструментарієм системного моделювання бізнес-проекту, формування змісту та завдань стадій проектного циклу;
- опанування базових концепцій проектного аналізу та методологій їх застосування (концепція витрат і вигід, альтернативної вартості, грошових потоків та вартості грошей у часі);
- розвиток умінь із визначення оптимальних джерел та методів фінансування бізнес-проектів різних видів, ефективного структурування проектних угод;
- формування здатності до застосування формальних і неформальних критеріїв для комплексного оцінювання бізнес-проектів, управління проектними ризиками, обґрунтування вибору проектних альтернатив;
- оволодіння методами і технологіями маркетингового, технічного, екологічного,

інституційного, соціального, фінансового, економічного аналізу бізнес-проєкту;

- опанування спеціального інструментарію аналізу та оптимізації параметрів бізнес-проєкту на різних стадіях проєктного циклу;
- усвідомлення необхідності комплексного проєктного аналізу як передумови успішної реалізації бізнес-проєкту.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бухгалтерський облік та аудит».

Кореквізити: «Бізнес-потенціал розвитку підприємства», «Економічний аналіз діяльності підприємства», «Міжнародний бізнес», «Економіка та організація інвестиційної діяльності»

Постреквізити: «Оцінка вартості бізнесу», «Економічна безпека підприємства», «Конкурентоспроможність бізнесу», «Інвестиційне право», «Економіка та організація інноваційної діяльності».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі *результати* навчання:

- застосувати знання теорії та методології проєктного аналізу для обґрунтування його місця та ролі в системі бізнес-проєктування сучасних підприємств;
- охарактеризувати бізнес-проєкт як керовану систему з визначенням цілей, параметрів, учасників, середовища, виду проєкту, стадій і фаз життєвого циклу;
- пояснити сутність концепції проєктного аналізу, його структуру, зміст і завдання на різних стадіях проєктного циклу;
- визначити цінність проєкту з урахуванням неявних витрат і вигід, альтернативну вартість, структуру грошових потоків проєкту, їх поточну та майбутню вартість;
- здійснити оцінку ефективності, ризик-скринінг, порівняння бізнес-проєктів різних видів для обґрунтування проєктних рішень, вибору проєктних альтернатив;
- застосувати динамічний аналіз беззбитковості для оцінки проєктних ризиків з подальшим обґрунтуванням методів управління ними;
- аргументувати вибір інвестора, джерел та методів фінансування бізнес-проєкту, технологій оптимального структурування бізнес-угоди;
- пояснити цілі, завдання, етапи, процедури функціональних складових проєктного аналізу;
- систематизувати інформацію для прогнозування грошових потоків, розроблення бюджету та фінансової моделі проєкту;
- інтерпретувати результати аналізу проєктних робіт, розкладу та вартості проєкту для обґрунтування методів розв'язання ресурсних конфліктів, оптимізації параметрів проєкту;
- сформулювати власні переконання щодо принципів соціальної відповідальності бізнесу при обґрунтуванні проєктних рішень.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н. р. для студентів денної форми навчання

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1.	1. Бізнес-проєкт		

	як об'єкт аналізу. 2. Концепція та методологія проєктного аналізу.		
2.	3.1. Ефективність бізнес-проєкту. Методи оцінки ефективності. Грошові потоки проєкту. 3.2. Критерії оцінки бізнес-проєктів. Оцінка нестандартних проєктів.		
3.	4. Ризик-скринінг бізнес-проєктів.	1.1. Проєкт як форма реалізації інвестицій: сутність, ознаки, параметри, середовище. Класифікація бізнес-проєктів. <i>Література:</i> 1, 4, 6-9, 14-16, 20-22.	Економічна взаємозалежність бізнес-проєктів: сутність, види, вплив на проєктні рішення.
4.	5. Фінансування бізнес-проєктів.	1.2. Життєвий цикл проєкту (проєктний цикл). Управління проєктами. <i>Література:</i> 1, 4, 6-9, 14-16, 20-22.	
5.	6. Маркетинговий (комерційний) аналіз проєкту.	2.1. Проєктний аналіз: сутність, цілі, функції, складові. Зміст і завдання проєктного аналізу. <i>Література:</i> 7-9, 12, 15, 16, 20-23.	Agile як методологія оцінки та планування бізнес-проєкту: сутність, потенціал застосування.
6.	7. Технічний та екологічний аналіз проєкту.	2.2. Методологія проєктного аналізу. <i>Література:</i> 7-9, 12, 15, 16, 20-23.	Види та структура грошових потоків бізнес-проєкту.
7.	8. Інституційний та соціальний аналіз проєкту.	3.1. Ефективність бізнес-проєкту. Методи оцінки ефективності. Грошові потоки проєкту. <i>Література:</i> 5, 7-10, 12, 15, 16, 20, 22.	Бюджетна ефективність бізнес-проєкту: сутність, застосування, особливості оцінки.
8.	9. Фінансовий та економічний аналіз проєкту.	3.2. Критерії оцінки проєктів. Оцінка нестандартних проєктів. <i>Література:</i> 5, 7-10, 12, 15, 16, 20, 22.	
9.	10. Управління змістом і часом проєкту.	4. Ризик-скринінг бізнес-проєктів. <i>Література:</i> 7-9, 15, 16, 20, 22-23.	
10.	11. Методи та прийоми	5. Фінансування бізнес-проєктів. <i>Література:</i> 7, 11, 13, 18.	Технології гібридного фінансування бізнес-

	управління вартістю проєкту.		проєктів: сутність, види, потенціал.
11.		Колоквіум 6. Маркетинговий (комерційний) аналіз проєкту. <i>Література:</i> 7-9, 15, 16, 20-22.	Права інтелектуальної власності як чинник успіху продукту: потенціал застосування.
12.		7. Технічний та екологічний аналіз проєкту. <i>Література:</i> 7-9, 15, 16, 20-22.	Справа «Chevron проти Еквадору»: чому країну не вберегла екологічна експертиза?
		8. Інституційний та соціальний аналіз проєкту. <i>Література:</i> 2, 3, 7-9, 15, 16, 20-22.	Чому ІКЕА у 2019 р. відклала вихід на український ринок?
13.		9. Фінансовий та економічний аналіз проєкту. <i>Література:</i> 7-9, 12, 13, 15-17, 20, 22	Фінансова модель бізнес-проєкту: сутність, призначення, складові.
		10.1. Ієрархічна структура проєкту як інструмент проєктного аналізу. Календарний план. <i>Література:</i> 19, 21, 23.	
14.		10.2. Сітковий план (графік) як інструмент проєктного аналізу. Методи оптимізації плану проєкту. <i>Література:</i> 19, 21, 23.	Метод критичних ланцюжків: потенціал застосування.
15.		11.1. Методи оцінки вартості бізнес-проєкту. Кошторис і бюджет проєкту. <i>Література:</i> 19, 21, 23.	Календар бюджету проєкту: способи фінансування «касових розривів».
16.		11.2. Контроль вартості проєкту: сутність, методи. <i>Література:</i> 19, 21, 23.	
17.		Колоквіум	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, інформаційно-аналітичних матеріалів ділових видань, спеціалізованих консалтингових компаній;
- робота над кейсами з питань бізнес-проєктної діяльності підприємств;
- підготовка доповідей/повідомлень із проблемних питань практичного заняття;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у:

Плани практичних занять і завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Бізнес-проектний аналіз» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» / уклад. О. М. Левковець. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020.

Інформаційне забезпечення курсу

Нормативно-правові акти

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Відомості Верховної ради*. 1991. № 47. Ст. 646. Дата оновлення: 20.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 12.06.2020).
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48, ст. 552. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 12.06.2020).
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44, ст. 356. Дата оновлення: 23.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 12.06.2020).
4. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: затв. Наказом Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. № 290. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=7ebefbc1-f78e-4797-a4c2-282034cce923&title=MetodichniRekomendatsiiZRozroblenniaBiznes-planuPidpriemstv> (дата звернення: 12.06.2020).
5. Методика визначення економічної ефективності витрат на наукові дослідження і розробки та їх впровадження у виробництво: затв. Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції і Міністерства фінансів України від 25.09.2001 р. № 218/446. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=72a08214-1710-4e5e-9526-9fede7dc8f63&title=MetodikaViznachenniaEkonomichnoiEfektivnostiVitrataNaNaukoviDoslidzhenniaRozrobkiTaYikhVprovadzhenniaUVirobnitstvo> (дата звернення: 12.06.2020).
6. Методичні рекомендації з розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка: затв. Наказом Міністерства економічного розвитку України від 13.11.2012 р. № 1279. URL: <https://www.me.gov.ua/LegislativeActs/Detail?lang=uk-UA&id=0c2ad6e5-19c9-4c2a-af78-b31c74b6a1d6> (дата звернення: 12.06.2020).

Література

7. Аптекарь С. С., Верич Ю. Л. Проектный анализ: навч. посіб. Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. 308 с.
8. Бурименко Ю. И., Бобровнича Н. С., Лебедева И. Ю. Проектный анализ: учеб. пособие. Одесса: ОНАС им. А. С. Попова, 2014. 160 с.
9. Ковальська Л. Л., Павлюк Л. В., Савош Л. В. Проектный анализ: навч. посіб. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014. 264 с.
10. Левковець Е. Н. Проблема оценки внешних эффектов при определении общественной эффективности инноваций. *Бизнес-информ*. 2008. № 4. С. 23-29.
11. Левковець О. М. Інвестиційний бізнес-консалтинг: зміст, технології, потенціал. *Економічна теорія та право*. 2019. № 4 (39). С. 65-82.
12. Маселко Т. Є., Загвойська П. Д., Якуба М. М. Економічний аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб. Львів: Афіша, 2006. 317 с.
13. Методическое пособие и практические рекомендации по структурированию сделок, применению механизмов мотивации ключевых сотрудников, в том числе в зарубежных юрисдикциях, стратегии и тактике выхода на международный рынок. АО «РВК», 2017. По заказу АО «РВК» «Делойт и Туш Риджинал Консалтинг Сервисис Лимитед». URL: https://www.rvc.ru/upload/iblock/849/mp_rvc_deloitte_2017.pdf (дата звернення: 12.06.2020).

звернення: 12.06.2020)

14. Офіційний сайт консалтингової компанії Proconsulting. Розділ «Складання бізнес-плану за міжнародними стандартами. Шаблон описової та розрахункової частин бізнес-плану». URL: <https://pro-consulting.ua/services/sostavlenie-biznes-plana-po-standartam-unido>).

15. Проектний аналіз: навч. посібник / за редакцією проф. Карпова В. А. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.

16. Проектний аналіз: навч. посібник. Рижиков В. С., Яковенко М. М., Латишева О. В., Дегтярьова Ю. та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 384 с.

17. Руководство по подготовке финансовой модели. *Фонд развития промышленности*, 2018. URL: <https://frprf.ru/download/rukovodstvo-po-podgotovke-finansovoy-modelic.pdf> (дата звернення: 12.06.2020).

18. Сословський В. Г. Проектне фінансування: навч. посіб. Львів: «Новий світ - 2000», 2011. 263 с.

19. Управління проектами: підруч. / за заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 432 с. URL: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/UpravlinnyaProektamiNozdrina2010.pdf (дата звернення: 12.06.2020).

20. Чевганова В. Я., Биба В. В., Скрильник А. С. Проектний аналіз: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 258 с.

21. Чумаченко І. В., Морозов В. В., Доценко Н. В., Чередніченко А. М. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2014. 673 с.

22. Яковлев А. І. Проектний аналіз: підруч. Харків: НТУ «ХПІ», 2015. 340 с. URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/iakov.pdf (дата звернення: 12.06.2020).

23. Cohn Mike. Agile: Estimating and Planing. Publisher: Prentice Hall, 2005. 368 p.

Вимоги викладача

Студенти *мають*:

- систематично вивчати навчальну дисципліну, активно працювати на практичних заняттях, якісно виконувати всі види завдань, вчасно відпрацьовувати пропущені практичні заняття;

- брати участь у розробленні та аналізованні кейсів за темами практичних занять, долучатися до активних форм навчання; використовувати для підготовки сучасні наукові джерела, публікації ділових видань, бізнес-тренінгів з актуальних питань бізнес-проекування.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей, есе, рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» ([https://nlu.edu.ua/files/norm doc/kodeks akademichnoyi etyky.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)).

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Бізнес-проектний аналіз» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної

дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких *засобів*: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань та задач, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, контрольна робота.

У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 15 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Колоквіуми проводяться у письмовій формі за білетами, зміст яких містить усі питання попередніх тем, тести та практичні завдання. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 25 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 15	max 15	max 15	max 25	max 25	max 5	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

